

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

12.02.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

ПИК

✓ МФ отказа отсрочка за промените в ДДС

Хаосът с начисляването на ДДС при лично ползване на фирмени стоки и услуги се увеличава. Четири дни преди да изтече срокът за подаването на първите справки декларации за ДДС по новия ред, финансовото министерство обяви, че Националната агенция за приходите (НАП) ще допълни указанието си за прилагане на режима с нови пояснения. НАП тепърва ще пише и вътрешни правила за обективно провеждане на ревизии и проверки за спазването на новите правила. Въпреки липсата на яснота засега никой освен засегнатите не говори за отлагане на прилагането на закона в този му вид. Вчера финансовото министерство проведе среща с една работодателска организация - КРИБ, а след нея обеща евентуални по-прости правила в бъдеще. **Четири работодателски организации и представители на счетоводните фирми настояха новият ред за облагане с ДДС на фирмени активи със смесено ползване да бъде отложено, пише в. Сега.**

Фирмите категорично възразяват налагът да се прилага със задна дата и настояват да се въведе праг от 50 000 лв., за да се обхванат по-големите случаи и да се спести прекомерната административна тежест върху бизнеса.

Работодателите предлагат начисляването на ДДС за лично ползване да се прави веднъж годишно, а не ежемесечно, както е предвидено в момента. Вчерашното МФ обяви, че започва да работи по изменения в Закона за ДДС, които да уточнят прилагането на режима. От МФ са приели искането на бизнеса подобни непарични доходи да не се облагат с осигуровки и подоходен данък, а върху тях да се дължи данък върху разходите по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Това обаче тепърва трябва да се запише в съответните закони. В момента връзки между режима по ДДС и други данъчни закони липсват. Не е ясно и дали ставката на данъка от 10%, с който се облагат например представителните разходи, няма да бъде завишена. Извън тези промени финансовото министерство ще иска разрешение от ЕК при покупка на фирмени автомобили ДДС да се възстановява до 50% заради предполагаемо смесено ползване. Вчерашното МФ не стана ясно дали искането ще бъде само за джиповете с над 5 места, или ще засегне и традиционните леки автомобили с 5 места.

От Асоциацията на индустриалния капитал в България разясниха, че при удържането на голям дял от ДДС - 50%, режимът би следвало да важи за всички автомобили, а не да се прилага само за джиповете.

В момента фирмите нямат право изобщо да си възстановяват ДДС при покупка на леки автомобили с до 5 места. Новото развитие по темата идва броени дни преди изтичането на първия срок за подаване на справки декларации за ДДС по новия ред - 15 февруари. Във февруарските декларации се очаква фирмите да обявят дял за лично ползване именно на старите активи. При тях трябва да се отчете амортизацията и да се определи дял за ежемесечно начисляване на ДДС в зависимост от степента на лично ползване.

От коментари във форумите става ясно, че фирмите нямат готовност да прилагат този режим. Затова най-честите съвети към компаниите са да се освободят от подобни активи, като ги продадат или отдадат под наем. Дават се и съвети фирмите писмено да забранят ползването на тривиални активи като компютри и фирмени телефони за лични нужди, така че да имат оправдание защо не декларират нищо пред данъчните. Малко вероятно е бизнесът да декларира лично ползване на стари активи и да започне да начислява данък за тях, коментират експерти. Хаосът около прилагането на режима не попречи на финансовото министерство и вчера да съветва фирмите да не бързат да си възстановяват ДДС при фирмени покупки със смесено ползване, ако не са сигурни как точно ще прилагат новите правила.

От министерството припомнят на компаниите, че при такива покупки могат да се възползват от 12-месечния срок за ползване на данъчен кредит и да опитат да се ориентират по-добре. От МФ не допускат отлагане на прилагането на режима. Преди два дни на среща с всички работодателски организации, но на по-ниско ниво в НАП, данъчните също са отказали да отменят спорното указание за прилагане на режима, за да не възниквал нормативен вакуум.

Срещу този аргумент стоят риск от данъчен произвол и сериозна административна тежест, изтъкват от бизнеса. "Имаме малка отсрочка до март, когато ще започнат да се подават първите декларации за новозакупени активи, и ще настояваме дотогава да има яснота. Евентуална работна група може да работи с месеци по законови промени, което не помага на фирмите", коментира председателят на АИКБ Васил Велев.

✓ МФ отказа отсрочка за промените в ДДС

Дни преди фирмите да подадат първите декларации, НАП отново ще изменя указанията си Хаосът с начисляването на ДДС при лично ползване на фирмени стоки и услуги се увеличава. Четири дни преди да изтече срокът за подаването на първите справки декларации за ДДС по новия ред, финансовото министерство обяви, че Националната агенция за приходите (НАП) ще допълни указанията си за прилагане на режима с нови пояснения. НАП тепърва ще пише и вътрешни правила за обективно провеждане на ревизии и проверки за спазването на новите правила. Въпреки липсата на яснота засега никой освен засегнатите не говори за отлагане на прилагането на закона в този му вид. Вчера финансовото министерство проведе среща с една работодателска организация - КРИБ, а след нея обеща евентуални по-прости правила в бъдеще.

Както "Сега" писа, четири работодателски организации и представители на счетоводните фирми настояха новият ред за облагане с ДДС на фирмени активи със смесено ползване да бъде отложен. Фирмите категорично възразяват налогът да се прилага със задна дата и настояват да се въведе праг от 50 000 лв., за да се обхванат по-големите случаи и да се спести прекомерната административна тежест върху бизнеса. Работодателите предлагат начисляването на ДДС за лично ползване да се прави веднъж годишно, а не ежесмесечно, както е предвидено в момента.

Вчера МФ обяви, че започва да работи по изменения в Закона за ДДС, които да уточнят прилагането на режима. От МФ са приели искането на бизнеса подобни непарични доходи да не се облагат с осигуровки и подоходен данък, а върху тях да се дължи данък върху разходите по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Това обаче тепърва трябва да се запише в съответните закони. В момента връзки между режима по ДДС и други данъчни закони липсват. Не е ясно и дали ставката на данъка от 10%, с който се облагат например представителните разходи, няма да бъде завишена.

Извън тези промени финансовото министерство ще иска разрешение от ЕК при покупка на фирмени автомобили ДДС да се възстановява до 50% заради предполагаемо смесено ползване. Вчерта не стана ясно дали искането ще бъде само за джиповете с над 5 места, или ще засегне и традиционните леки автомобили с 5 места. **От Асоциацията на индустриалния капитал в България разясниха, че при удържането на голям дял от ДДС - 50%, режимът би следвало да важи за всички автомобили, а не да се прилага само за джиповете. В момента фирмите нямат право изобщо да си възстановяват ДДС при покупка на леки автомобили с до 5 места.**

Новото развитие по темата идва броени дни преди изтичането на първия срок за подаване на справки декларации за ДДС по новия ред - 15 февруари. Във февруарските декларации се очаква фирмите да обявят дял за лично ползване именно на старите активи. При тях трябва да се отчете амортизацията и да се определи дял за ежесмесечно начисляване на ДДС в зависимост от степента на лично ползване. От коментари във форумите става ясно, че фирмите нямат готовност да прилагат този режим. Затова най-честите съвети към компаниите са да се освободят от подобни активи, като ги продадат или отдадат под наем. Дават се и съвети фирмите писмено да забранят ползването на тривиални активи като компютри и фирмени телефони за лични нужди, така че да имат оправдание защо не декларират нищо пред данъчните. Малко вероятно е бизнесът да декларира лично ползване на стари активи и да започне да начислява данък за тях, коментират експерти.

Хаосът около прилагането на режима не попречи на финансовото министерство и вчера да съветва фирмите да не бързат да си възстановяват ДДС при фирмени покупки със смесено ползване, ако не са сигурни как точно ще прилагат новите правила. От министерството припомнят на компаниите, че при такива покупки могат да се възползват от 12-месечния срок за ползване на данъчен кредит и да опитат да се ориентират по-добре. От МФ не допускат отлагане на прилагането на режима. Преди два дни на среща с всички работодателски организации, но на по-ниско ниво в НАП, данъчните също са отказали да отменят спорното указание за прилагане на режима, за да не възниквал нормативен вакуум. Срещу този аргумент стоят риск от данъчен произвол и сериозна административна тежест, изтъкват от бизнеса. **"Имаме малка отсрочка до март, когато ще започнат да се подават първите декларации за новозакупени активи, и ще настояваме дотогава да има яснота. Евентуална работна група може да работи с месеци по законови промени, което не помага на фирмите", коментира председателят на АИКБ Васил Велев.**

[Actualno.com](#)

✓ НАП отново ще изменя указанията си дни преди фирмите да подадат първите декларации

Хаосът с начисляването на ДДС при лично ползване на фирмени стоки и услуги се увеличава. Четири дни преди да изтече срокът за подаването на първите справки декларации за ДДС по новия ред, финансовото министерство обяви, че Националната агенция за приходите (НАП) ще допълни указанията си за прилагане на режима с нови пояснения. НАП тепърва ще пише и вътрешни правила за обективно провеждане на ревизии и проверки за спазването на новите правила. Въпреки липсата на яснота засега никой освен засегнатите не говори за отлагане на прилагането на закона в този му вид. Вчера финансовото министерство проведе среща с една работодателска организация - КРИБ, а след нея обеща евентуални по-прости правила в бъдеще, пише "Сега". Четири работодателски организации и представители на счетоводните фирми настояха новият ред за облагане с ДДС на фирмени активи със смесено ползване да бъде отложен. Фирмите категорично възразяват налогът да се прилага със задна дата и настояват да се въведе праг от 50 000 лв., за да се обхванат по-големите случаи и да се спести прекомерната административна тежест върху бизнеса. Работодателите предлагат начисляването на ДДС за лично ползване да се прави веднъж годишно, а не ежесмесечно, както е предвидено в момента. Вчерта МФ обяви, че започва да работи по изменения в Закона за ДДС, които да уточнят прилагането на режима. От МФ са приели искането

на бизнеса подобни непарични доходи да не се облагат с осигуровки и подоходен данък, а върху тях да се дължи данък върху разходите по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Това обаче тепърва трябва да се запише в съответните закони. В момента връзки между режима по ДДС и други данъчни закони липсват. Не е ясно и дали ставката на данъка от 10%, с който се облагат например представителните разходи, няма да бъде завишена. Извън тези промени финансовото министерство ще иска разрешение от ЕК при покупка на фирмени автомобили ДДС да се възстановява до 50% заради предполагаемо смесено ползване. Вчера не стана ясно дали искането ще бъде само за джиповете с над 5 места, или ще засегне и традиционните леки автомобили с 5 места. **От Асоциацията на индустриалния капитал в България разясниха, че при удържането на голям дял от ДДС - 50%, режимът би следвало да важи за всички автомобили, а не да се прилага само за джиповете. В момента фирмите нямат право изобщо да си възстановяват ДДС при покупка на леки автомобили с до 5 места.** Новото развитие по темата идва броени дни преди изтичането на първия срок за подаване на справки декларации за ДДС по новия ред - 15 февруари. Във февруарските декларации се очаква фирмите да обявят дял за лично ползване именно на старите активи. При тях трябва да се отчете амортизацията и да се определи дял за ежемесечно начисляване на ДДС в зависимост от степента на лично ползване. От коментари във форумите става ясно, че фирмите нямат готовност да прилагат този режим. Затова най-честите съвети към компаниите са да се освободят от подобни активи, като ги продадат или отдадат под наем. Дават се и съвети фирмите писмено да забранят ползването на тривиални активи като компютри и фирмени телефони за лични нужди, така че да имат оправдание защо не декларират нищо пред данъчните. Малко вероятно е бизнесът да декларира лично ползване на стари активи и да започне да начислява данък за тях, коментират експерти. Хаосът около прилагането на режима не попречи на финансовото министерство и вчера да съветва фирмите да не бързат да си възстановяват ДДС при фирмени покупки със смесено ползване, ако не са сигурни как точно ще прилагат новите правила. От министерството припомнят на компаниите, че при такива покупки могат да се възползват от 12-месечния срок за ползване на данъчен кредит и да опитат да се ориентират по-добре. От МФ не допускат отлагане на прилагането на режима. Преди два дни на среща с всички работодателски организации, но на по-ниско ниво в НАП, данъчните също са отказали да отменят спорното указание за прилагане на режима, за да не възниквал нормативен вакуум. Срещу този аргумент стоят риск от данъчен произвол и сериозна административна тежест, изтъкват от бизнеса. **"Имаме малка отсрочка до март, когато ще започнат да се подават първите декларации за новозакупени активи, и ще настояваме дотогава да има яснота. Евентуална работна група може да работи с месеци по законови промени, което не помага на фирмите", коментира председателят на АИКБ Васил Велев.**

[Novini.bg](#)

✓ МФ отказа отсрочка за промените в ДДС

„Хаосът с начисляването на ДДС при лично ползване на фирмени стоки и услуги се увеличава. Четири дни преди да изтече срокът за подаването на първите справки декларации за ДДС по новия ред, финансовото министерство обяви, че Националната агенция за приходите (НАП) ще допълни указанието си за прилагане на режима с нови пояснения. НАП тепърва ще пише и вътрешни правила за обективно провеждане на ревизии и проверки за спазването на новите правила. Въпреки липсата на яснота засега никой освен засегнатите не говори за отлагане на прилагането на закона в този му вид. Вчера финансовото министерство проведе среща с една работодателска организация - КРИБ, а след нея обеща евентуални по-прости правила в бъдеще, пише "Сега". Четири работодателски организации и представители на счетоводните фирми настояха новият ред за облагане с ДДС на фирмени активи със смесено ползване да бъде отложен. Фирмите категорично възразяват налогът да се прилага със задна дата и настояват да се въведе праг от 50 000 лв., за да се обхванат по-големите случаи и да се спести прекомерната административна тежест върху бизнеса. Работодателите предлагат начисляването на ДДС за лично ползване да се прави веднъж годишно, а не ежемесечно, както е предвидено в момента. Вчера МФ обяви, че започва да работи по изменения в Закона за ДДС, които да уточнят прилагането на режима. От МФ са приели искането на бизнеса подобни непарични доходи да не се облагат с осигуровки и подоходен данък, а върху тях да се дължи данък върху разходите по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Това обаче тепърва трябва да се запише в съответните закони. В момента връзки между режима по ДДС и други данъчни закони липсват. Не е ясно и дали ставката на данъка от 10%, с който се облагат например представителните разходи, няма да бъде завишена. Извън тези промени финансовото министерство ще иска разрешение от ЕК при покупка на фирмени автомобили ДДС да се възстановява до 50% заради предполагаемо смесено ползване. Вчера не стана ясно дали искането ще бъде само за джиповете с над 5 места, или ще засегне и традиционните леки автомобили с 5 места. **От Асоциацията на индустриалния капитал в България разясниха, че при удържането на голям дял от ДДС - 50%, режимът би следвало да важи за всички автомобили, а не да се прилага само за джиповете. В момента фирмите нямат право изобщо да си възстановяват ДДС при покупка на леки автомобили с до 5 места.** Новото развитие по темата идва броени дни преди изтичането на първия срок за подаване на справки декларации за ДДС по новия ред - 15 февруари. Във февруарските декларации се очаква фирмите да обявят дял за лично ползване именно на старите активи. При тях трябва да се отчете амортизацията и да се определи дял за ежемесечно начисляване на ДДС в зависимост от степента на лично ползване. От коментари във форумите става ясно, че фирмите нямат готовност да прилагат този режим. Затова най-честите съвети към компаниите са да се освободят от подобни активи, като ги продадат или отдадат под наем. Дават се и съвети фирмите писмено да забранят ползването на тривиални активи като компютри и фирмени телефони за лични нужди, така че да имат оправдание защо не декларират нищо пред данъчните. Малко вероятно е бизнесът да декларира лично ползване на стари активи и да започне да начислява

данък за тях, коментират експерти. Хаосът около прилагането на режима не попречи на финансовото министерство и вчера да съветва фирмите да не бързат да си възстановяват ДДС при фирмени покупки със смесено ползване, ако не са сигурни как точно ще прилагат новите правила. От министерството припомнят на компаниите, че при такива покупки могат да се възползват от 12-месечния срок за ползване на данъчен кредит и да опитат да се ориентират по-добре. От МФ не допускат отлагане на прилагането на режима. Преди два дни на среща с всички работодателски организации, но на по-ниско ниво в НАП, данъчните също са отказали да отменят спорното указание за прилагане на режима, за да не възниквал нормативен вакуум. Срещу този аргумент стоят риск от данъчен произвол и сериозна административна тежест, изтъкват от бизнеса. **"Имаме малка отсрочка до март, когато ще започнат да се подават първите декларации за новозакупени активи, и ще настояваме дотогава да има яснота. Евентуална работна група може да работи с месеци по законови промени, което не помага на фирмите"**, коментира председателят на АИКБ Васил Велев.

[БНР](#)

✓ България ще поиска от ЕК служебните автомобили да могат да ползват данъчен кредит до 50 на сто

Служебните автомобили да могат да ползват данъчен кредит до 50%. Това изключение ще поиска България от Европейската комисия. За него са се договорили финансовото министерство, Националната агенция за приходите и работодателите. Възможностите за промени в Закона за ДДС заради т.нар. "данък "уикенд" бяха обсъдени по-рано през седмицата и от ръководството на Националната агенция за приходите, работодателски организации и експерт-счетоводителите. Докато бъдат прецизирани текстовете обаче, нормативната уредба остава валидна в настоящия ѝ вариант.

Данъчните са поели ангажимент пред бизнеса да не се заяждат на дребно, потвърди говорителят на приходната агенция Росен Бъчваров:

Ние напълно съзнаваме, че да видим дали употребата на един мобилен телефон през този месец е била толкова за фирмени цели и толкова за лични цели, е житейски и правно абсурдно, но да има разумно ползване на бюджета и съобразяване с ползвания данъчен кредит. В една компания има трима работници и 120 мобилни телефона с индивидуална цена 900 лева. Възниква един логичен въпрос - къде физически се намират тези телефони.

Пред "Хоризонт" Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал бе категоричен, че личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано:

Несъмнено органите на НАП и нашето мнение е, че личното ползване трябва да се облага с данък добавена стойност, но това трябва да става по ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанията на НАП.

В момента действащите указания на НАП са за 2016 година. Така че първото задължение за деклариране възниква през март, а не през февруари, уточни Катя Крънчева от Асоциацията на специализираните счетоводни предприятия:

Защото ползването се отчита на последния ден от месеца, а протокол за него се издава в 15-дневен срок, тоест за януарското лично ползване ще го отчетем до 15 февруари и той ще влезе в дневника за месец март. Съветът ми към фирмите е просто да обърнат внимание на служебното ползване на документацията, тоест да докажат каква част точно са ползвали служебно.

Работна група от представители на данъчните, бизнеса и експерт-счетоводителите ще проучи европейския опит и ще се опита да опрости механизма.

Репортажът на БНР с участие на Добрин Иванов може да чуете тук:

[Добрин Иванов пред БНР](#)

Economynews.bg

✓ Промяна в ЗДДС заради данък "уикенд"

Законът за ДДС може да бъде променен, като целта е по-лесното прилагане на данък "уикенд". За това са се договорили ръководството на Националната агенция за приходите (НАП), работодателски организации и експерт - счетоводителите. "Личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано, но механизмът за това трябва да бъде опростен", категоричен е Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). В интервю за БНР той уточни, че и органите на НАП, и бизнеса смятат, че личното ползване трябва да се облага с ДДС, но това трябва да става през ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанията на НАП. "Като резултат

се договорихме да бъде проучен европейския опит и в кратък срок да бъде променено законодателството в посока опростяване на прилагането на облагането на личното ползване", посочи Иванов.

Говорителят на НАП Росен Бъчваров потвърди, че ще бъде направен преглед на европейските практики и е възможно да се стигне до фиксирани пропорции при възстановяването на данъчен кредит за активи, които се използват едновременно за служебни и за лични цели. "Евентуално може да се помисли за определени фиксирани нормативно пропорции, и в зависимост от този анализ, в консенсуса между органите на изпълнителната власт, на частния бизнес, работодателите и разбира се съгласувано със законодателния орган, какви промени в законодателството биха могли да се направят и да са от взаимен интерес", подчерта Росен Бъчваров.

Съобщение на НАП за деклариране на ДДС при ползване на служебни активи за лични нужди:

Данъчно задължените лица, регистрирани по ЗДДС, които използват стока, включена в стопанските им активи, и за лични нужди, могат да ползват следните алтернативни правни възможности:

- 1) да не приспадат данъчен кредит за стоката и за съпътстващите ползването ѝ разходи и да не начисляват данък за доставката за лични нужди, или
- 2) да упражнят правото на данъчен кредит за стоката и за съпътстващите ползването ѝ разходи в пропорция, съответстваща на пропорцията на използването на стоката за стопанската дейност и за лични нужди и да не начисляват данък за доставката за лични нужди, или
- 3) да приспадат данъчен кредит за стоката и/или за съпътстващите ползването ѝ разходи и да начисляват данък за доставката за лични нужди.

В случай, че лицето е избрало да прилага първата възможност, същото следва да отрази получените данъчни документи за придобиването на стоката и съпътстващите ползването ѝ разходи в дневника за покупки като посочи в колона 9 "Данъчна основа и данък на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС и вноса без право на данъчен кредит или без данък" общата сума на данъчната основа и ДДС за всяка доставка поотделно, съответно в клетка 30 от справка-декларацията за ДДС.

В случай, че лицето е избрало да прилага втората възможност, същото следва да отрази получените данъчни документи за придобиването на стоката и съпътстващите ползването ѝ разходи в дневника за покупки като посочи:

- в колона 10 "Данъчна основа на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС, вносът, както и данъчна основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС с право на пълен данъчен кредит" стойността на данъчната основа и в колона 11 "ДДС с право на пълен данъчен кредит" размерът на данъка върху добавената стойност за всяка доставка поотделно в пропорция, съответстваща на използването на актива за стопанската дейност, съответно в клетка 31 и в клетка 41 от справка-декларацията за ДДС и

- в колона 9 "Данъчна основа и данък на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС и вноса без право на данъчен кредит или без данък" общата сума на данъчната основа и ДДС за всяка доставка поотделно, съответстваща на пропорцията на използването на актива за лични нужди, съответно в клетка 30 от справка-декларацията за ДДС.

В случай, че лицето е избрало да прилага третата възможност, същото следва да отрази:

- в дневника за покупки - получените данъчни документи за придобиването на стоката и съпътстващите ползването ѝ разходи като посочи в колона 10 "Данъчна основа на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС, вносът, както и данъчна основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС с право на пълен данъчен кредит" стойността на данъчната основа и в колона 11 "ДДС с право на пълен данъчен кредит" размера на данъка върху добавената стойност за всяка доставка поотделно, съответно в клетка 31 и в клетка 41 от справка-декларацията за ДДС;

- в дневника за продажби:

а) за данъчни периоди до месец януари 2016 г., включително - протоколът, с който е начислило данък за доставката за лични нужди като посочи в колона 16 "Начислен данък (20 %), предвиден в закона в други случаи" размера на начисления данък, съответно в клетка 23 "Начислен данък (20 %), предвиден в закона в други случаи" на справка-декларацията за ДДС;

б) за данъчни периоди месец февруари 2016 г. и следващите - протоколът, с който е начислило данък за доставката за лични нужди като посочи в колона 16 "Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди" се посочва размера на начисления данък, съответно в клетка 23 "Начислен данък за доставки на стоки или услуги за лични нужди" на справка-декларацията за ДДС.

Когато данъчно задължено лице до началото на 2016 г. е упражнило данъчен кредит както за стока, която до този момент е ползвало за стопанска дейност и за лични нужди, така и за извършените преки разходи, свързани с използването ѝ, и не е начислявало данък върху добавената стойност за доставката за лични нужди, може, съобразно посочените по-горе възможности, и след 01 януари 2016 г.:

- да направи корекция на упражненото право на данъчен кредит за стока и разходите, свързани с използването ѝ, като приложи съответната пропорция на ползването за стопанската дейност и за личните нужди. Протоколът се включва в дневника за покупки като се посочва в колона 10 "Данъчна основа на получените доставки, ВОП, получените доставки по чл. 82, ал. 2 - 5 ЗДДС, вносът, както и данъчна основа на получените доставки, използвани за извършване на доставки по чл. 69, ал. 2 ЗДДС с право на пълен данъчен кредит" стойността на данъчната основа и в колона 11 "ДДС с право на пълен данъчен кредит" размера на данъка върху добавената стойност за частта съответстваща на ползването за лични нужди с отрицателен знак, съответно в клетка 31 и в клетка 41 от справка-декларацията за ДДС, или

- да начисли данък пропорционално на размера на ползването. Протоколът, с който е начислен данък за доставката за лични нужди се отразява в дневника за продажби по посочения по-горе начин относно третата възможност.

Декларирането на начисления данък за доставки за лични нужди и корекцията на данъчен кредит при използването и отделянето на стоки за лични нужди се извършва само със справка-декларация за ДДС като лицата нямат задължение за подаване на други декларации и справки във връзка с това пред НАП.

Данъчното третиране по ЗДДС на използването и отделянето на стоки за лични нужди на данъчно задълженото лице, на собственика, на работниците и служителите е разяснено в указание на Изпълнителния директор на НАП с изх. № 20-00-15/22.01.2016 г.

[Инфосток](#)

✓ Може да се опрости данък уикенд с промени в Закона за ДДС

Законът за данък върху добавената стойност може да бъде променен, като целта е по-лесното прилагане на данък "уикенд". За това са се договорили ръководството на Националната агенция за приходите (НАП), работодателски организации и експерт - счетоводителите.

"Личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано, но механизмът за това трябва да бъде опростен", категоричен е Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). В интервю за БНР той уточни, че и органите на НАП, и бизнеса смятат, че личното ползване трябва да се облага с ДДС, но това трябва да става през ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанието на НАП. "Като резултат се договорихме да бъде проучен европейския опит и в кратък срок да бъде променено законодателството в посока опростяване на прилагането на облагането на личното ползване", посочи Иванов.

Говорителят на НАП Росен Бъчваров потвърди, че ще бъде направен преглед на европейските практики и е възможно да се стигне до фиксирани пропорции при възстановяването на данъчен кредит за активи, които се използват едновременно за служебни и за лични цели. "Евентуално може да се помисли за определени фиксирани нормативно пропорции, и в зависимост от този анализ, в консенсуса между органите на изпълнителната власт, на частния бизнес, работодателите и разбира се съгласувано със законодателния орган, какви промени в законодателството биха могли да се направят и да са от взаимен интерес", подчерта Росен Бъчваров.

[Епицентър](#)

✓ Извънредно: НАП обеща на бизнеса спешни поправки за данък "уикенд"

Личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано, но механизмът за това трябва да бъде изчистен от субективизъм, ясен и опростен, настояха работодатели

Указанието на Националната агенция за приходите (НАП) за прилагането на т.нар. данък "уикенд" ще бъде допълнено с нови пояснения. Това беше договорено на провела се днес среща в Министерството на финансите.

Възможни са и промени в Закона за данъка върху добавената стойност (ДДС), така че да се постигне по-лесно прилагане на данък "уикенд" - за фирмената собственост, която се използва и за лични нужди.

В срещата са участвали председателят на бюджетната комисия на парламента Менда Стоянова, министърът на финансите Владислав Горанов, изпълнителният директор на НАП Бойко Атанасов, изпълнителният директор на КРИБ Евгений Иванов и експерти, съобщи пресцентърът на Министерството на финансите.

Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) подчерта, че личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано, но механизмът за това трябва да бъде опростен, съобщи БНР.

"Несъмнено и органите на НАП, и нашето мнение е, че личното ползване трябва да се облага с ДДС, но това трябва да става през ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанието на НАП", заяви той.

Бизнесът иска в кратък срок да бъде променено законодателството.

Говорителят на данъчните Росен Бъчваров потвърди, че ще бъде направен преглед на европейските практики и е възможно да се стигне до фиксирани пропорции при възстановяването на данъчен кредит за активи, които се използват едновременно за служебни и за лични цели.

Според Бъчваров е възможно въвеждането на частичен данъчен кредит. Също така може да се помисли за определени нормативно фиксирани пропорции.

Преди дни от бизнесът предложиха 10% данък "уикенд" и 50 000 лв. праг за активите, които се облагат.

Министерството на финансите съобщи още, че България ще поиска от Европейската комисия изключение от правилата за облагане с ДДС по отношение на пътните превозни средства.

В искането за дерогация до ЕК ще бъде предложено да се ограничи правото за приспадане на данъчен кредит до 50 % за пътни превозни средства, по аналог на договорените изключения от Великобритания, Естония, Латвия, Полша и Румъния. Това ще облекчи счетоводното отчитане и данъчното планиране при ползването им за лична употреба.

В близките седмици предстоят допълнителни консултации за определянето на точния обхват на исканата дерогация.

На срещата бяха коментирани очакванията на бизнеса и на НАП по отношение на декларирането на ДДС, като беше споделено общото виждане, че този данък е дължим винаги, когато става дума за лична употреба на служебни активи, но механизмите на отчетност могат да бъдат облекчени и улеснени.

В разговора беше постигнато съгласие с бъдещи промени в данъчното законодателство да бъде уреден въпросът за облагането на фирмените разходи в случаите на предоставяне на служебно имущество за лична употреба на служителите.

Общо беше становището, че това може да стане с облагане на разходите на фирмите, а не на доходите на физическите лица, което едновременно ще отговори на фискалните очаквания на държавата и няма да е допълнително затруднение за бизнеса.

На срещата отново беше пояснено, че ползването на данъчен кредит за придобитите стоки може да бъде отложено за срок до 12 месеца, като в това време компаниите могат да прецизират съотношението служебна/лична употреба на активите си и не се налага да начисляват ДДС за личното им ползване.

От НАП поеха ангажимент да въведат вътрешни правила, които да гарантират обективността при извършването на проверки и ревизии в контекста на контрола при личната употреба на служебно имущество.

Novinite.bg

✓ Бизнесът и НАП почти се разбраха за данък "уикенд"

Законът за данък "добавена стойност" може да бъде променен с цел по-лесното прилагане на данък "уикенд". За това са се разбрали ръководството на Националната агенция за приходите, работодателски организации и експерт-счетоводителите, съобщава БНР.

Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал бе категоричен, че личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано, но механизмът за това трябва да бъде опростен.

"Несъмнено и органите на НАП, и нашето мнение е, че личното ползване трябва да се облага с ДДС, но това трябва да става през ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанието на НАП", заяви той.

Бизнесът иска в кратък срок да бъде променено законодателството.

Говорителят на данъчните Росен Бъчваров потвърди, че ще бъде направен преглед на европейските практики и е възможно да се стигне до фиксирани пропорции при възстановяването на данъчен кредит за активи, които се използват едновременно за служебни и за лични цели.

Според Бъчваров е възможно въвеждането на частичен данъчен кредит. Също така може да се помисли за определени фиксирани нормативно пропорции.

Преди дни от бизнесът предложиха 10% данък "уикенд" и 50 000 лв. праг за активите.

Известният вече като данък "уикенд" предвижда деклариране на фирмени активи, които се ползват и за лични цели от собствениците на фирмите. За тях ще се връща до 70% от възстановения ДДС.

Econ.bg

✓ Мислят опростяване на механизма за прилагане на "данък уикенд"

Вариант е да се фиксират нормативно определени пропорции, обясниха от НАП

Законът за данък добавена стойност може да бъде променен с цел по-лесното прилагане на данък "уикенд". За това са се разбрали ръководството на Националната агенция за приходите (НАП), работодателски организации и експерт – счетоводителите, информира Българско национално радио.

По думите на Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал, личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано, но механизмът за това трябва да бъде опростен.

"Несъмнено и органите на НАП и нашето мнение е, че личното ползване трябва да се облага с ДДС, но това трябва да става през ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанието на НАП. Като резултат се договорихме да бъде проучен европейския опит и в кратък срок да бъде променено законодателството в посока опростяване на прилагането на облагането на личното ползване".

Говорителят на данъчните Росен Бъчваров потвърди, че ще бъде направен преглед на европейските практики и е възможно да се стигне до фиксирани пропорции при възстановяването на данъчен кредит за активи, които се използват едновременно за служебни и за лични цели.

По думите му това, което предстои, е да се прегледа международното законодателство за въвеждането на частичен данъчен кредит.

"Евентуално да се помисли за определени фиксирани нормативно пропорции, и в зависимост от този анализ, в консенсуса между органите на изпълнителната власт, на частния бизнес, работодателите и разбира се съгласувано със законодателния орган, да се помисли дали, и ако да, какви промени в законодателството биха могли да се направят и да са от взаимен интерес", посочи Бъчваров.

Money.bg

✓ НАП склонен за опростяване на данък "уикенд"

Законът за Данък добавена стойност може да бъде променен с цел по-лесното прилагане на данък "уикенд". За това са се разбрали ръководството на Националната агенция за приходите, работодателски организации и експерт - счетоводителите.

В ефира на БНР Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал бе категоричен, че личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано, но механизмът за това трябва да бъде опростен:

"Несъмнено и органите на НАП и нашето мнение е, че личното ползване трябва да се облага с ДДС, но това трябва да става през ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанието на НАП. Като резултат се договорихме да бъде проучен европейския опит и в кратък срок да бъде променено законодателството в посока опростяване на прилагането на облагането на личното ползване."

Говорителят на НАП Росен Бъчваров потвърди, че ще бъде направен преглед на европейските практики и е възможно да се стигне до фиксирани пропорции при възстановяването на данъчен кредит за активи, които се използват едновременно за служебни и за лични цели.

[Дир.бг](#)

✓ България ще поиска от ЕК служебните автомобили да могат да ползват данъчен кредит до 50%

Служебните автомобили да могат да ползват данъчен кредит до 50%...

Служебните автомобили да могат да ползват данъчен кредит до 50%. Това изключение ще поиска България от Европейската комисия. За него са се договорили финансовото министерство, Националната агенция за приходите и работодателите. Възможностите за промени в Закона за ДДС заради т.нар. данък "уикенд" бе обсъдена по-рано през седмицата и от ръководството на Националната агенция за приходите, работодателски организации и експерт-счетоводителите. Докато бъдат прецизирани текстовете обаче, нормативната уредба остава валидна в настоящия ѝ вариант. Данъчните са поели ангажимент пред бизнеса да не се заяждат на дребно, потвърди говорителят на приходната агенция Росен Бъчваров. **Пред "Хоризонт" Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал бе категоричен, че личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано: Несъмнено органите на НАП и нашето мнение е, че личното ползване трябва да се облага с данък добавена стойност, но това трябва да става по ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанията на НАП.** В момента действащите указания на НАП са за 2016 година. Така, че първото задължение за деклариране възниква през март, а не през февруари, уточни Катя Крънчева от Асоциацията на специализираните счетоводни предприятия: Защото ползването се отчита на последния ден от месеца, а протокол за него се издава в 15-дневен срок, тоест за януарското лично ползване ще го отчетем до 15 февруари и той ще влезе в дневника за месец март. Съветът ми към фирмите е просто да обърнат внимание на служебното ползване на документацията, тоест да докажат каква част точно са ползвали служебно. Работна група от представители на данъчните, бизнеса и експерт-счетоводителите ще проучи европейския опит и ще се опита да опрости механизма."

[Икономика](#)

✓ Искаме от ЕК до 50% данъчен кредит за служебните коли

МФ и работодатели се договориха за промени при данък "уикенд"

Служебните автомобили да могат да ползват данъчен кредит до 50%. Това изключение ще поиска България от Европейската комисия. За него са се договорили финансовото министерство, Националната агенция за приходите и работодателите.

Възможностите за промени в Закона за ДДС заради т.нар. "данък "уикенд" бяха обсъдени по-рано през седмицата и от ръководството на Националната агенция за приходите, работодателски организации и експерт-счетоводителите. Докато бъдат прецизирани текстовете обаче, нормативната уредба остава валидна в настоящия ѝ вариант.

Данъчните са поели ангажимент пред бизнеса да не се заяждат на дребно, потвърди говорителят на приходната агенция Росен Бъчваров.

"Ние напълно съзнаваме, че да видим дали употребата на един мобилен телефон през този месец е била толкова за фирмени цели и толкова за лични цели, е житейски и правно абсурдно, но да има разумно ползване на бюджета и съобразяване с ползвания данъчен кредит. В една компания има трима работници и 120 мобилни телефона с индивидуална цена 900 лева. Възниква един логичен въпрос - къде физически се намират тези телефони", коментира Бъчваров.

Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал бе категоричен, че личното ползване на служебни вещи трябва да бъде облагано. "Несъмнено органите на НАП и нашето мнение е, че личното ползване трябва да се облага с данък добавена стойност, но това трябва да става по ясен и опростен механизъм, а не през сложни хипотези, които са упоменати в указанията на НАП", коментира той пред БНР.

В момента действащите указания на НАП са за 2016 година. Така че първото задължение за деклариране възниква през март, а не през февруари, уточни Катя Крънчева от Асоциацията на специализираните счетоводни предприятия. "Защото ползването се отчита на последния ден от месеца, а протокол за него се издава в 15-дневен срок, тоест за януарското лично ползване ще го отчетем до 15 февруари и той ще влезе в дневника за месец март. Съветът ми към фирмите е просто да обърнат внимание на служебното ползване на документацията, тоест да докажат каква част точно са ползвали служебно", коментира тя.

Работна група от представители на данъчните, бизнеса и експерт-счетоводителите ще проучи европейския опит и ще се опита да опрости механизма.

Важни обществено-икономически и политически теми

Дневник

✓ За или против европейски орган за превенция на труда в сивия сектор?

Участвайте в анкетата "Стани евродепутат!", за да научите повече за важните решения на Европейския парламент, които засягат ежедневието ни живот. Прочетете повече за въпроса, гласуван в онлайн пленарната ни зала, и дайте позицията си "за", "против" и "въздържал се". Всеки месец избираме по два въпроса от решенията, гласувани в ЕП, като в края на месеца ще сравняваме тук резултатите между виртуалния и реалния вот в парламента.

Европейският парламент изрази подкрепата си за създаването на т.нар. Европейска платформа за борба с недеклаирания труд, предаде прес центърът на институцията.

В законопроектите се предвижда засилено сътрудничество между европейските министерства на заетостта държави членки, профсъюзите и работодателските организации, чрез което да се търсят решения за намаляване на мащаба на сивата икономика в ЕС.

Новият орган ще се състои от високопоставени представители, излъчени от всички държави членки и по максимум четирима представители на социалните партньори на европейско ниво, разделени по равно между работници и работодатели. Европарламентът иска срещите на тези представители да се провеждат поне два пъти годишно и да могат да се създават работни групи по конкретни проблеми.

Според данните на Европейската комисия, размерът на сивата икономика в Европейския съюз е 18% от брутният му вътрешен продукт.

Докладчикът в Европейския парламент по въпроса е Георги Пирински от групата на Социалистите и демократите, който коментира инициативата по така:

"Целта на платформата ще бъде да се увеличи капацитетът на държавите членки да се справят с многобройните и болезнени проблеми, причинени от недеклаирания труд, като се засили взаимното сътрудничество. Мисията (на платформата) ще бъде превенцията, спирането и борбата с недеклаирания труд, както и да се промотира трансформирането на работата в сивата икономика в легална".

Необходимият бюджет е предварително изчислен на 2.1 млн. евро на година.

Недеклаираният труд е всяка дейност, която се заплаща и по своята същност е легална, но не се декларира пред данъчните органи или контролните органи по труда в съответните държави.

Синор БГ

✓ Експерти от Световната банка ще участват в първия конгрес по биоземеделие в България

На 22 и 23 февруари в Пловдив ще се проведе първият конгрес по биоземеделие на тема "В следващия век". Организатор на конгреса е компанията "Кива БЦС Еко-Гаранти", в партньорство с германските компании "ХИП бебешки храни", "Тампико Трејсинг" GmbH – производител на семена, "Мартин Бауер Груп" - доставчик на билкови и плодови отвари, лечебни чайове, активни фито фармацевтични съставки и хранителни добавки, един от глобалните лидери в сертифицирането "Кива БЦС GmbH Германия", и фондация "Зелена биоорганична България" - GBOV /ДЖИБОБ/.

Участие в този първи по рода си форум ще вземат експерти от Световната банка, както и представители на европейски университети и фирми, водещи в областта на биоземеделието.

"По време на Био конгреса най-успешните мениджъри и изследователи ще споделят свои познания в областта на биоземеделието, за факторите, които допринасят за бързото нарастване на пазара с биопродукти. Ще обменим полезна информация, ще представим идеи, както и ще обсъдим основните проблеми в тази област", съобщава за медиите инициаторът Йоханнес Куулс, главен управител на "Кива БЦС Еко-Гаранти". Холандецът, известен експерт в Европейския съюз, е автор на резюме и план за кръгообразна икономика и биоземеделие, за преработването на храните и за тяхната безопасност, а също и за биологичното сертифициране. Резюмето и планът бяха приети през 2015 година от Европейската комисия.

Според Йоханнес Куулс конгресът в Пловдив ще бъде първата стъпка за представянето и налагането на България като страна с огромен потенциал в биоземеделието.

"Трябва да се възползваме от факта, че голяма част от земята от години не е третирана с химически вещества, което е отлична предпоставка за отглеждането на биопродукти", категоричен е г-н Куулс, който от 10 години живее в България. "Изоставането на селските райони в България пречи за общото развитие на държавата ни. В ЕС са наясно, че хората, които живеят в тези райони, могат да стъпят на чисто, като развият биоземеделието и биоиндустрията въобще, която да ги изведе на по-добро социално ниво. Ето защо в България създадохме фондация Зелена биоорганична България / GBOV /, в която

разработихме огромен пакет проекти, кандидатствахме в ЕК по Хоризонт 2020 и се надяваме на одобрение. По този начин се надяваме да вкараме европейски стандарти в биопроизводството, да преодолеем дългогодишната изостаналост в селските райони, да дадем нов живот на селата и в най-отдалечените кътчета на Републиката. Затова привлякохме най-големите европейски фирми за биосертифициране да работят за България и аз оглавих Кива БЦС. В тази връзка сертифицирахме много земеделски производители, които работят вече по нашите програми за биоземеделие", споделя още холандският експерт.

Той цитира и тревожна статистика: До 30% от бозайниците и птиците / от 1200 до 1500 вида / в момента са в риск да изчезнат завинаги, в резултат на консумацията на производство на небιологична основа. В момента например от породата родоско късорого говедо има запазени 788 животни, което е абсолютно под препоръчителния брой на организацията по прехрана и земеделие на ООН.

На Първия конгрес по биоземеделие Йоханнес Куулс е поканил световно известни фирми, заинтересовани от така нареченото зелено производство, които ще се срещнат с нашите производители. По време на двудневния форум лекции ще изнесат академик Атанас Атанасов от "Съвместен геномен център" – София, д-р Иван Колчаков от Фондация GBOB, проф. Димитър Греков от Аграрен университет – Пловдив, немски и холандски учени и бизнесмени от Университет Вагенинген – Холандия, от "ХИП бебешки храни", от "Бребио" GmbH – вносител на пшеница, от "Алтдорфер Мюле" GmbH, от "Тампико KWA Саатен" GmbH, от "Кива Саатен GmbH", от "Уинрийвър" и др.

Конкресът ще се проведе в хотел "Санкт Петербург".

news.bg

✓ Цените на горивата във Варна показаха реалното, твърди бивш енергиен министър

"Цените на горивата трябва да са горе-долу като тези във Варна, за да са нормални". Това заяви енергийният експерт и бивш министър на икономиката Трайчо Трайков пред bTV, където коментира темата заедно с говорителя на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) Марио Гавраилов.

"Цените на горивата в България са третите най-високи от 28-те страни в Европейския съюз (ЕС) и с 10% над средните на пазара", заяви Трайков.

"Изпреварват ни Малта и Дания, без акцизи и ДДС. Електроенергията пък е най-евтината в ЕС и с 40% по-евтина от средното за Съюза и пак имаме претенции към цената".

Според бившият министър на икономиката и енергетиката, ако високите разходи за местното производство са проблем, то лесно може да се реши чрез внос, тъй като местното производство е по-малко от половината от пазара, който се продава в България.

"Явно, по някакви причини, на вноса му се пречи или не е възможен", каза Трайков. По думите му трябва да се провери в две посоки – собствеността на акцизните складове, през които трябва да мине горивото, преди да стигне до бензиностанциите, и евентуално някакви договорки между продавачите на дребно.

На въпрос може ли пазарът да сработи така, че да има конкурентна среда и цени, Трайков посочи, че "всички от доста време чакаме секторния анализ на КЗК".

Според Марио Гавраилов, говорител на Комисията за защита на конкуренцията, анализът е към финала си. "От началото на годината беше променен Данъчно-осигурителният процесуален кодекс и ни беше дадена възможност да работим с осигурителна и данъчна информация", каза Гавраилов.

"Имаме обещанието и очакваме да получим в изключително експресен порядък информация от данъчните и от митниците. Така ще имаме възможност да погледнем на този пазар и от друга страна – от гледна точка на информацията, която има в държавните органи. Създали сме организация в момента, в която получим тази информация, максимално бързо да приключим анализа", обеща той.

Говорителят на КЗК обясни, че дори да се установи картел, това няма да повлияе на цените. "Искам да разсея заблудата, че ако КЗК стигне до заключение, че има картел в този пазар и наложи големи глоби, това незабавно ще повлияе на цените – ще има глоба, която ще влезе в бюджета, но това не означава, че цените ще бъдат повлияни моментално", посочи той. Трайков обаче смята точно обратното, "защото 10% глоба върху оборота е горе-долу колкото картелната надценка, т.е. ще им стане по-евтино да играят по правилата".

Той даде пример с бензиностанциите на Марешки във Варна, които са "обърнали пазар от няколко хиляди души". Трайков използва лексиката на премиера. "Това показва "колко много сланина има в цената на горивата и как тя може да бъде намалена. 20 – 30 ст. по-малко са около 1/4 до 1/3 от цената без акцизи и ДДС", заяви бившият енергиен министър. Запитан колко трябва да паднат цените, за да са нормални, Трайков отговори: "При всички положения трябва да е под средното за ЕС без ДДС и акцизи, или горе-долу това, което виждаме във Варна".

Говорителят на КЗК посочи, че в условията на пазарна икономика няма институция, която да пита даден търговец защо продава на определени цени. Вариантът е както е на пазара на електроенергия – да има държавна намеса. Това е въпрос на политически избор. Всяка регулация на свободен пазар минава през държавна намеса.

На тези думи Трайков репликира: "Аз не съм "за" държавна намеса. Държавната намеса трябва да се изразява в мерки пазарът да остане свободен", но точно тези мерки не се случват".

Гавраилов каза, че КЗК е готова с голяма част от заключенията в секторния анализ, но отказа да разкрие повече подробности. "Преди три години сме дали нашите изводи, посочили сме възможни решения. Сега да видим дали нещо се е променило в обстановката от тогава". Той припомни, че от 5 години има предложение да се въведе лична наказателна

отговорност при картелни договори, каквато практика има в повечето европейски страни, досега няма внесено такова законодателно предложение.

Капитал

✓Българите са в дъното на класация за започване на свой бизнес

Предприемачеството в България е начинание, в което малцина се впускат, макар да носи висок обществен статус и възможност за професионално израстване. Бизнес предприемат едва 3.5% от икономически активните хора. При близо половината от проектите, които пропадат, причината е, че са нерентабилни. Това показва изследването "Глобален предприемачески мониторинг" (GEM), което за пръв път обхваща и България. Неговата цел е да проучи средата и факторите, които влияят върху предприемачеството, и изводите да помогнат при изготвянето на национални политики за стимулиране на личната бизнес активност.

Особености на собствения бизнес

За да направят профил на предприемачеството в България, от българския екип по GEM са провели две изследвания. Първото обхваща над 2 хиляди души на възраст между 18 и 64 години, които дават представителност на картината за нагласите, стремежите и възможностите за бизнес инициативност в България. Второто изследване е проведено сред 45 национално признати експерти от девет области, каквито са например научноизследователската и развойната дейност, финансиране на предприемачеството, търговска и обслужваща инфраструктура. Съгласно унифицираната глобална методология на GEM получените данни служат за съставянето на индикатори, благодарение на които може да се правят съпоставки с предприемачеството в различните държави. Съдейки по основните от тях, България е в дъното на класациите с фрапираща липса на инициативност сред икономически активното население.

Любопитно е, че бюрокрацията или трудният достъп до финансиране не са основните причини, които възпират предприемчивостта, поне в отговорите на анкетираните. Нещо повече - почти 70% от тях твърдят, че не се боят от провал, което е силна спирачка например за германците или гърците (виж таблицата). Според експертите страхът е социална и културна пречка, която обаче за България не е проблем. "Не можем да изолираме една причина, която води до слабия резултат на България, но можем да кажем, че тежат културни особености и недостатъци в образованието. От друга страна, българският предприемач е опортюнист и е смел, което също са отличителни черти", каза Искрен Кръстев, който е ръководител на екипа на GEM в България.

Изследването показва още, че българинът добре осъзнава потенциала за стартиране на бизнес, но не го използва. Около 33% от анкетираните са посочили, че имат възможност да предприемат свой проект, но едва 3.5% се впускат в такъв. За сравнение - европейските страни, в които този индикатор е с най-високи стойности, са Латвия (14.1%), Естония (13.1%) и Румъния (10.8%). Средното съотношение за Европейския съюз е 7.8%, а има страни като Ливан, където този индикатор ТЕА е 30.1%. В Европа освен в България в Германия и Италия под 5% от активното население започва или управлява нов бизнес.

България е интересна и с това, че основната част от предприемаческите проекти са в областта на търговията, не създават допълнителна заетост, не водят до иновации на пазара и рядко успяват да пробият на чужди пазари (виж графиката).

Според Искрен Кръстев има няколко ключови сфери, в които трябва да се изострят националните политики, за да може да се повиши предприемчивостта сред хората. Не само в страната, но и за Европа ключово е насочването на ресурси към изследователските дейности и трансфера на технологии. По думите му най-добрите практики в това отношение могат да се видят в Холандия, Ирландия и Швейцария. Друго предизвикателство е обучението по предприемачество, което трябва да стане още в началното и средното училище. От GEM посочват, че сравняването на индикатори винаги трябва да се прави в определен контекст, тъй като една ниска стойност сред определен кръг държави може да е нормална, но на глобално ниво да отразява по-тежка ситуация или обратното. В същото време някои от ниските стойности може да са предимство, ако се разглеждат от гледна точка на чужди предприемачи, идващи тук, например.

Как е по света

В глобален мащаб GEM показва, че 42% от работещото население в изследваните 62 държави преценява като добри възможностите за започване на собствен бизнес, като 21% от анкетираните заявяват готовност да стартират бизнес в следващите 3 години. Жените са по-склонни да се впуснат в предприемачески проект, подтикнати от необходимостта, докато при мъжете е по-скоро въпрос на желание.

В индустриализираните икономики близо половината от предприемаческите проекти са в сферата на търговията, докато в икономиките, които залагат на иновациите, преобладават комуникациите, финансите, здравето, образованието. Няколко държави в Европа (Люксембург, Швейцария, Хърватия и Словения) се открояват с предприемачи, които успяват да постигнат международни продажби.

България се включва в GEM на седемнадесетата година от старта на проучването благодарение на малък екип, който иска да осигури качествени данни за състоянието на бизнес средата. Той е подпомаган от технологичната компания Telerik и социолозите от Market Test. В средата на годината екипът ще представи детайлен анализ за предприемчивостта в България. Надеждите са, че той ще бъде ползван от хората, провеждащи държавни политики, и така ще се подобри средата и екосистемата от прездприемачески инициативи. В глобален мащаб изследването е давало насоки за облекчаване на регулаторни режими, подобряване на данъчните закони, правната уредба, реформи в образователната система.

[Новинар](#)

✓ Проф. Йоханес Полак: България се нуждае от Югоизточния газов коридор, от който досега нищо не излиза

Проф. Йоханес Полак завежда отдела за политически науки в Института за висши изследвания във Виена и преподава политически науки в австрийския клон на реномирания Вебстерски университет.

- Проф. Полак, като експерт по Източна Европа как оценявате новата обстановка в енергийния сектор след обтягането на отношенията между Русия и Турция и спирането на строежа на газопровода "Турски поток"?

- Изострянето на отношенията между Русия и Турция доведе на първо място до спирането на строителството на "Турски поток" за неопределено време. Това е проблем и за двете страни. Турция мечтае да стане газоразпределител, което означава да разполагат с огромни складово-разпределителни възли за газ, които тя все още няма. Освен това "хъбът" е "хъб", ако чрез него може да се влияе върху цената, от което турците са много далече, тъй като нямат условия за конкуренция.

За Русия Турция е нейният втори по големина купувач на газ. Между двете страни има подписан и предварителен договор за строежа на две атомни електроцентрали. Това води до сериозни загуби за Русия.

- Как оценявате в тази връзка ролята на Северен поток-2?

- Интересът на Европа и на Русия към Северен поток-2 е изключително голям. Той се подкрепя силно от всички заинтересувани европейски фирми. Известно е, че в Европейския парламент има определена съпротива и натиск върху ЕК, но реално тя не може да го спре, тъй като са спазени всички изисквания на европейските норми, особено след Северен поток-1.

Смятам, че Северен поток-2 е много полезен, тъй като ще достави газ на северноевропейските спотови газови пазари, където с него ще може да се търгува.

От друга страна, това означава, че ЕС ще трябва да направи сериозни инвестиции за нови разпределителни тръбопроводи от север на юг, което също е положително за европейската икономика. Австрийската OMV също активно сътрудничи заради своя интерес по газохранилището Баумгартен като една от точките за спот-сделки с газ в Европа.

- Каква е перспективата за нормализиране на отношенията между Русия и Турция?

- Докато трае острата фаза на конфликта в Сирия и докато Ердоган е на власт, изгледи за намаляване на напрежението няма.

- За страни като България Северен поток-2 като че ли няма да подобри снабдяването с газ?

- Безспорно този район се нуждае от Югоизточния газов коридор, от който досега нищо не излиза. Както стана известно, на азербайджанския газ не може да се разчита, тъй като първоначалните запаси се оказаха доста завишени и страната не разполага с ресурси за допълнителен износ. Турция също става все по-ненадеждна като транзитна страна с нейната нарастваща ислямизация и забъркване в сирийския конфликт. Което означава, че страни като България, Румъния, Хърватия, частично Унгария остават необезпечени след 2019 година, когато изтича транзитният договор с Украйна. Тук трябва да добавим и остарялото техническо състояние на съществуващата газова мрежа в тези страни. В това отношение ЕК търпи сериозна критика.

- Казахте, че Азербайджан няма да може да запълни капацитетите на ТАП (Трансадриатическия тръбопровод - б.р.) и ТАНАП (Трансанадолски газопровод), което ще го кара да взема руска газ. Не е ли по-изгодно да се взема направо от Русия?

- Това е вярно, обемите, с които разполага Азербайджан, са недостатъчни. Възможно е да се получи странна ситуация, в която да стане посредник и транзитна страна за руски газ, от което полза за ЕС няма, тъй като бихме могли да я доставяме пряко от Русия.

- Често се говори за замяна на руския газ с доставки от други региони?

- Като цяло Европа покрива около 25-30 на сто от своите газови потребности за сметка на Русия. Не ни харесва руската политика, не ни харесва Путин, въвеждаме санкции. Трябва сериозно да си помислим откъде бихме могли да заменим тези обеми. Можем ли да ги получим от Норвегия? В дългосрочна перспектива - не, защото запасите се изчерпват и добивът там става все по-скъп. Може ли да е за сметка на втечен газ - също не, цените на нефта паднаха до такава степен, че десетки американски фирми, които добиваха шистов газ, се разориха и се оказа, че шистовият газов бум не е чак толкова траен за колкото го смятаха в началото. Но дори и един ден цените да се вдигнат, проблемът ще бъдат транспортните възможности - ще са необходими голямо количество специални кораби. И това съответно ще повиши цената на газа. И още един проблем за Европа - пристанищните съоръженията за поемане на втечения газ са по атлантическото крайбрежие, възможно най-на запад, докато днешната газова мрежа е построена в телескопична форма от изток на запад, за да доставя руския газ. Което би означавало цялостно преустройство на сегашната газопроводна структура, за да може да се транспортира в обратната посока. Това е изключително скъпо и дори за много от съществуващите съоръженията технически невъзможно.

Друга алтернатива за замяна би била Северна Африка. В момента тя е един от най-нестабилните във военно-политическо отношение райони на света. Трета теоретична възможност е Иран. През следващите 10 години не се очаква да разполага с някакви експортни възможности поради рязкото покачване на вътрешното потребление и необходимостта то да бъде задоволено приоритетно с оглед запазване на политическата стабилност на режима. Освен това газовите находища са в най-южните райони и са необходими огромни инвестиции, за да се закара на север, където са индустриалните центрове.

Изводът е, че да се замени руския газ в обозримо бъдеще ще бъде трудно и икономически неизгодно. Независимо дали ни харесва или не, днешното политическото ръководство в Русия, от геополитическа и геостратегическа гледна точка би трябвало да заложим на руския газ, вместо да градим разни смехотворни илюзии.

- Някои смятат, че може да се замени с въглища?

- В момента Европа изгаря невероятни количества въглища, което предизвиква огромни емисии на въглероден двуокис. Въглищата ги внасяме от САЩ поради това, че американците ги предлагат на много ниска цена. В същото време затваряме високотехнологични газови електростанции, които се използват за компенсиране на спадовете при възобновяемите, когато, да речем, няма слънце, или е безветрие. Вместо това използваме тецове на въглища, защото в момента цената им е по-ниска, чиста лудост.

Турция, която се вкара в тази трудна ситуация днес, също продължава да експлоатира своите лигнитни въглища, които са изключително силен замърсител.

Нашите европейски политици много добре знаят, че днешните ниски цени на нефта и на газа се отразяват изключително негативно на руската икономика и бюджет. Въпросът е искаме ли да дестабилизираме страната и в Русия да настъпи политически хаос.

- Не е ли днес отново актуална темата за възобновяване на "Южен поток" под някаква форма?

- Засега е отменен. Възстановяването му под каквато и да било форма е свързано с решаването на сложен възел - възстановяване на доверието между ЕК, България и Русия. Засега не виждам този процес да е започнал.